

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **MUDr. D. B.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **S.**, so sídlom v B., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 42 C 192/2010, a na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Co 204/2010, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Bratislave, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. R. H., JUDr. M. M. a JUDr. M... F. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Co 204/2010 (vec Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 42 C 192/2010).

O d ô v o d n e n i e

V priebehu konania navrhovateľ podaním z 21. mája 2010 podal odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2010, č.k. 42 C 192/2010-38 a zároveň vzniesol námietku zaujatosti **voči senátu** JUDr. P., JUDr. Š., JUDr. P., JUDr. H., JUDr. M., JUDr. O., JUDr. O., pretože ide o senáty, ktoré nedokážu konať spravodlivo. Na výzvu súdu, či námietku zaujatosti vznáša aj voči sudcovi JUDr. T. M., ktorý je do senátu 9 Co dočasne pridelený, uviedol, že tento nie je zatiaľ upodozrievaný z ničoho a rovnako nie je súčasťou odporcov. Ďalej k senátu 9 Co uviedol, že jeho sudcovia sú žalovaní náležitou žalobou a súd bude preskúmavať ich protizákonné rozhodnutia.

Z obsahu spisu vyplýva, že podľa rozvrhu práce má vec na Krajskom súde v Bratislave prejednať a rozhodnúť senát 9 Co, zložený z predsedu JUDr. R. H. a členiek senátu JUDr. M. M., JUDr. M. F. (JUDr. T. M. dočasne pridelený).

Predseda senátu JUDr. R. H., a členky JUDr. M. M., JUDr. M... F., vo svojom vyjadrení k vznesenej námietke zaujatosti zhodne uviedli, že vo veci sa necítia byť zaujatí, nemajú žiaden vzťah k veci ani k účastníkom konania.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 2 O.s.p. na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.), posudzoval opodstatnenosť námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

Účelom ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre

ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)].

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Skutočnosť, že navrhovateľ podal voči sudcom žalobu a domnieva sa, že nie sú schopní spravodlivo rozhodovať, nemožno považovať za dôvod, vylučujúci ich bez ďalšieho z prejednávania a rozhodovania veci.

Integrálnou súčasťou na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Súdna prax už viackrát judikovala, že nestrannosť sudcov v konaní sa prejavuje v dvoch aspektoch. Ide o subjektívne kritérium, založené na osobnom presvedčení jednotlivého sudcu v danej veci a o kritérium objektívne, spočívajúce v uistení sa, či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek oprávnenej pochybnosti v tomto smere. Z hľadiska subjektívneho musí byť osobná nestrannosť sudcu predpokladaná, až kým sa nepreukáže opak. Naproti tomu, z hľadiska objektívneho musí byť úplne oddelene od osobného správania sa sudcu zistené, že tu existujú skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti. V tejto súvislosti sú dôležité dokonca čo i len náznaky takých skutočností a v prípade, že sa tieto u sudcu vyskytnú, existuje oprávnený dôvod na obavu o nestrannosť, pre ktorý by mal byť sudca z konania vylúčený. Vzhľadom k uvedenému nie je možné uspokojiť sa iba so subjektívnym hodnotením sudcu o jeho nestrannosti (t.j. s jeho vyjadrením v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý) ale rozhodujúce je aj hľadisko objektívne, v rámci ktorého sa skúma existencia objektívnych skutočností spochybňujúcich nestrannosť sudcu v očiach strán a verejnosti.

V preskúmvanej veci, pokiaľ ide o subjektívne, ale aj objektívne kritérium nestrannosti, nič nenasvedčuje existencii akejkoľvek pochybnosti o nezaujatosti sudcov senátu 9 Co Krajského súdu v Bratislave (JUDr. T. M. nebol namietaný). Pri skúmaní subjektívneho aspektu zaujatosti sudcov predmetného senátu vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky z ich vyjadrení, ktoré netvrdili, že by boli vo veci zaujatí, ani že by mali akýkoľvek vzťah (pozitívny alebo negatívny) k účastníkom konania. Aj rozhodovanie o subjektívnej otázke zaujatosti sa však musí diať výlučne na základe objektívneho hľadiska.

U sudcu sa nezaujatosť predpokladá, pokiaľ nie je predložený opak. Takýto záver vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky a príslušných zákonov upravujúcich status sudcu. Osobnosť a postavenie sudcu musia byť zárukou, že nepripustia, aby vonkajšie vplyvy pôsobili na ich nestrannosť pri rozhodovaní. Opačný záver by bolo možné prijať len vtedy, keby sudca v rámci svojho subjektívneho vyjadrenia tvrdil také skutkové okolnosti, ktoré by objektívne nasvedčovali tomu, že má k veci, či účastníkom alebo k ich zástupcom taký vzťah, ktorý by vzbudzoval dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. V prejednávanej veci takéto skutočnosti neboli tvrdené a z ničoho ani nevyplývali.

Vzhľadom na vyššie uvedené nadriadený súd dospel k záveru, že nebol preukázaný žiaden relevantný dôvod, na základe ktorého by mohla byť spochybnená nestrannosť vec prejednávajúceho senátu krajského súdu, ktorému vec pripadla na rozhodovanie podľa rozvrhu práce. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, že vo výroku uznesenia označení sudcovia senátu 9 Co Krajského súdu v Bratislave, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

So zreteľom na to, že vec prejednávajú zákonní sudcovia určení rozvrhom práce, nebol dôvod rozhodovať o vylúčení ostatných sudcov Krajského súdu v Bratislave (vrátane JUDr. T. M., ktorý nebol namietaný) z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Martin Vladík, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská